

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplarin costa 10 cr.

Tóte siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se transmite la
Redactiunea dirigíte a Diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inseritiunile se priimescu cu 7 cr. de

linia, si 30 cr. taese timbrale.

Pone cându?!

Pone cându Stapanu draga
Domnule szolgabirau,
Pe romanu se-lu bagi in pranga
Si se-lu bati pe gustulu teu?!

Pone cându in drumu de tíera,
Cându din cale-ti nu feresce,
De-si elu duce tovara,
Argatu-ti mi-lu sbicieuesce?!

Pone cându mei hotentote
Credi, romanulu c'o se vina
Dup'unu picu de direptate
Totu cu palari'a 'n mana?!

Pone cându pe la comanda,
Cându trasur'a ti-o opresci.
Ca-si cei'a dela banda,
Pe poporu mi-lu jefuesci?!

Pone cându totu talharia
Faci, in locu de direptate,
Si cu alti' 'n compania
Comiti negrele pecate?!

Pone cându tu 'n „Valea-mare“
Partinesci p'unu ticalosu;
Care fora de crutiare
Pe poporu belesce grosu?!

Pone cându tu Basia mare
Pe romanu din satu mi-lu duci
La padure, ca se-ti care
Lemnele tale la „Bulci“

Óre ast'a e chiamarea
Unui jude de-omenia,
Candu romanii vinu cu sarea
Elu se faca armitia?!

Nu cugeti tu c'o se vina
Timpulu, cându apoi si elu
O se-ti puna 'n capu o mana,
Se te netedie nitielu?!

Si-o se-si faca direptate
Dupa draga voi'a s'a,
Frecandu-ti pelea fertate
Pone candu s'a saturá...

Epistóla lui Pacala càtra Tandala.

Conformu promissiunei din rondulu trecut, éta aci capeti o alta scrisóre dela mine carea ti-o scriu pentru ca se insuflu si in tine duchu de trezvia pentru multe miscolanții din lumea acésta sparta de diumetate. Nu sciu déca mai citesci ceva din „Gur'a Satului“ séu te-ai napustitu si tu ca cei ce se imbogatescu. Eu m'am prenumeratu pe far-tailu cestu din urma, si poti cugetá câtu me suprinsa mira-rea candu vediuu cá Badea Ioanu s'a mutatú dela Pesce la Aradu, fresce dóue gure nu potú fi intr'unu satu, séu un'a séu alt'a. — Mai tare m'am miratu inse candu am veditu cá si cuscii nostri Tand'a si Mand'a apoi suratele Tréuca si Flénc'a inca au venitu cu densulu, toti si tóte in voia buna, Flénc'a se pare cá a inteneritu si in data ce a ajunsu la Aradu dupa cum mi se serie — indata s'a bagatu între *pilaritide* satului între care a produsu atátu sgomotu, câtu a ajunsu tréb'a la incalierate si numai bunulu Ddien scie candu va fi *pace* între ele. Si eu nu me miru de acést'a, Flénc'a s'ar maritá si badea Ioane din ceriu de sub pamentu trebue se scótiá vr'o parochia, cá altcum nu merge. —

Frate Tandala! De vr'o câteva díle me afiu in comitatulu Temisóului. in Temisian'a ce odinóra, sei tu bine cá ce tíera erá. Eram dílele trecute in conacu la unu cunoscutu, candu de odata mi veni porunca ca se insialu Murg'a si se iesu pana la Muresu cá vine inspectorulu de scóle séu cá vomu întâmpiná vre o visita canonica séu ceva san-

tire de beserica, că marturisescu că atât'a preotimie în fruntea calaretiloru și pedestrasiloru nu au vedutu numai la astfelu de serbatori. — Si éta că eramu calareții unu legionu și fugu mamele sperlitate cu pruncii în bracie, plugrii și-lasu plugulu, nevestele cu furc'a 'n eliciu, pruncii parasescu scól'a, toti și tôte în vestiminte serbatoresci se oprescu la dung'a Muresiului ca se astepte sosirea vremii. Si dadu Dlu Ddieu de nu astoptaramu multu, că éta ni-se ivesce în marirea sa barbatulu asteptârilor cu mana tare și braciul înaltu cu frunte desvelita, cu anima iubitoria, cu sentiuri pline de indestulare și se pogóra în braciile nôtstre deschise. Si apoi se incepura bineventurile. Parintele archimandritu din Bodro a diu dung'a Muresiului lu bineventu în numele locuitorilor mnenți, a fostu fôrte bine, căci Prêcuvios'a Sa nu se tiene nici de romani nici de serbi, deci nimeritu a vorbitu în numele mnenților. — Mai vorbi apoi și juratulu vormegiescu Munteanu și nu-si potu din destulu esprime bururi'a pentru norocós'a sosire a barbatului multu doritu...

Trasur'a plecã cu o casa mai departe, se audu clopote și éta în cale ni ese poporul cu prapori și cu ripidi inusi preotulu îmbracatu în ornate besericesci cu o rara invetiatura incepu dicti'a cam astfelu: „Marite Domnule mie multu gratiósce! Cu sete te astoptãmu de îndelungatu timpu, eu singuru me pregatescu dela mórtea fia-iertatului antecesoru alu Mariei Tale, și în acestu restimpu am cercatu tôte cosnitiele și am affatu cartile, datele ce mi santu de lipsa astadi. Te salutu în midiloculu poporului roman, acelu poporu este acest'a, carele însetosiédia dupa drepturi carele a trairu paciãicu cu frații sei, carele totdeun'a a fostu maritu în pace, invingatoriu în batai. Si acum candu esto în apropiarea recastigãrii drepturiloru sale, — cu fala privesce la faci'a Mariei Tale asteptandu totu binele. — Ticna-te bunulu parinte cerescu pe acestu scaunu înaltu — la multi tericiti ani!“ — Era Marirea Sa scuturandu-se de pravu, si încetiendu din frunte respunde: „Santite Parinte și iubiti credintiosi! Locuítam și între romani, și mi-a fôrte placutu de blandétia lor, descliniutu romanii temisiani merita din partea mea tóta consideratiunca. Sciu și aceea că aici aveti Dvóstre unu comitetu nationalu care vi îndreptéza toti pasii Dvóstre și mi-pare bine că vedu cum de bine sunt întocmite tôte. Poporul romanu într'adeveru este unicu în felulu seu! Se trairi fratiloru la multi ani! Parinte! te mai abate și pela Temisiéra!“ — Astfelu ne îndepartaramu mai departe cu o casa și mi-a parutu fôrte bine vedendu în fruntea romaniloru unu preotu atâtu de invetiatu, care a sciutu capacítã pre Marirea Sa despre aceea, că romanii *cei de multu* au fostu ómeni atâtu de harnici. Trecuram din satu în satu totu între sunete de clopote și bubuituri de tréscuri, pretotindenea fetie vesele pana ce ajunserãmu la locul destinatu, unde lu portaramu pe tôte stradele, ca se véda tôte lumea bucuri'a nóstra cea nemarginita. Dintre maistori de romani *Rotari* și *Murari* s'au portatu mai bine. — Imbetatu de veselie m'am re'ntorsu la conacu și mi-este de gandu se cercetezu pre badea Ioanu și apoi se pribegescu érasî în lumea largã.

Dupa care, remanu alu teu

frate de cruce:

Pacala.

Cucové'ua Tietinului.

(IN BUCOVINA).

(Continuare.)

Cãtra poetulu mai multu „umbreloru, decâtu lumineloru“

5.

Nu te-asiu deochié! da 'nspiratu tu mai fusi,
Cãndu, „Rujniti'a“ ce cantandu-o la — talpe-o batusi!
Seii tu dar' poete, ce 'nea bine ar' mai fi?
„Canta-ti si *Lir'a*, si Dieu, — *Sturz'a* - amuti . . .

6.

Cãtra ortodossii din Bucovina

Ce 'mpedimente sunt, care ve strica,
Drepturile legii, căci nu capatati
Póte — *Svaine* sunt? o, dar' *Vladica*
Acele 'mpedimente se le botezati!
(se voru continuã).

Mam'a si Fét'a.

M. Ti-am spusî fét'a se te padiesci ca de focu de flacãlu acól'a de Georgie, că te va tãnsica canela.

F. Ba, dieu mama nu m'a musicatu, ci numã m'a sarutat. . .

M. Cine, canela?

F. Ba, Georgie.

CIGURI-MIGURI.

Fratele nostru dela Familia — V. . . . u. anuncia, că la 24. a lunei curiute va depune esamenulu de *becsületes oláh literatus* înaintea profesoriloru dela societatea de sciintia magiara Kisfaludiana din Pest'a. I-poftimu succesu bunu, ni pare însã fôrte reu, că n'amu sciut'o mai timpuru, că-ci i-amu fi recomandatã traducerea unoru opuri, pr'in cari de siguru si-ar' fi cascigatu cununa de lauru dela numit'a societate; si anume I: „*Originea magiara*“, discursu istoricu hotentotu — dela Asia; II: „*Nu e libertate ca 'ntier'a ungarésca*“ satira de Pacala; III: „*Libertatea preseii constitutionale*“ Doine si lacrimióre poporale dela unulu din monastirea nationala din Vatiu.

Pone cându unele comunitati si-incórdã tôte poterile loru spirituale si materiale, pentru de a poté scapã de preotii si dascalii lor demoralisati si nebuni, fora de nici unu resultatu: totu pe atunci unu singuru *mascure grasu* a potutu esoperã suspendarea bravului invetiatoriu din Silha si alegerea unui altu misielu, care si pone acum'a si-a schimbatu religianca de vr'o dóue-trei-ori.

„Spune-mi cu cine te 'nsocesci, că ti-oi spune cine esci“. Adi, mãne vomu fi siliti a deschide o menageria de cinstitele fetie a acelora copilasi romani, pre cari i-vedemu întorcandu-se si fraternisandu fôrte desu pr'in societãtile lui *Pist'a*; o vomu face acést'a cu atâtu mai vertosu: pentru că unii dintre ei s'au impartasitu si de beneficiile nationale ale „*asociatiunei romane aradane*“, si adi si-batu jocu de întreprinderile nobile ale tenerimei si de barbatii bine meritati ai natiunei.

Birtariului din Gruni.

Popa tiene birtu la casa,
Poporenii béu la mésa, . .
Béu pãn' ce se 'nsufletiescu
De spiritulu jidovescu;
Si incepu cu toti se cante,
Er' pop'a se le descante
Strigandu: Susu pocalele!
Se vi umplu altele! . .

Unu betiu apoi li dice:
Lazarescu se predice!
Éra pop'a buerosu,
P'unu butoiu se urea susu
Si incepe-a cuventã
Cãtra poporimea sa:

Ascultati cresciniloru,
Dragii mei betiviloru!
Adi fiindu cà-e sarbatóre,
Bemu pãn' la santitu de sóre;

La biserica a merge,
Ar' fi chiaru timpulu a pierde,
Cã-ci scriptur'a dice bine:
Veniti v'adapati la mine;

Aminu! aminu parintiele,
Vomu vinde-a nôtstre vitiele,

Ca-se potemu noi gustá
Tóta 'nvetietur'a ta. . .

Aminu! si-apoi vai de tine
Romanasiu, cându pop'a-ti vine
In locu d'ate cultivá,
Cu rachiu a te-adapá.

Ér' tu popa pré-cinstitu
Lasate de birtuitu,
Cà usioru s'a intemplá
Careva vre-o palm'a-ti dá.

Carta de bucate pentru Ospatari'a infratirei din Brasiovu.

Diana:

Lunga unгурésca cu rupturi romanesci.

Asiete:

Limba grósa selbatica, gatita dulce.
Crieri pripiti a la *Lengeru* cu cépa si piparea.
Paseri pistritie cu sauce guvernamentale.

Rasolu:

Carne de vita brasiovenésca cu erénu unгурescu.

Legume:

Vardia unгурésca cu umplatura de honvedi.

Prajituri:

Brósee ardelenesci dupa gustulu lui *Andrásy*.
Pesce de *Tisza* cu adi-pica

Aluate:

Flécuri nemtiesci a la *Vien'a*
Placinta de a lui *Pascu*

Fripturi:

Carbonada cu *ai*, a la *Ráday*.
Capu de capra fripta, a la *Sinodu*.
Gasce tenere romanesci.
Epure *Versailles* friptu in elisa de scófa burcusiésca.

Salata:

Burta verde.

Desiertu:

Piscaturii papistasiesci.
Póme uscate grecesci.
Torturi de Segedinu.

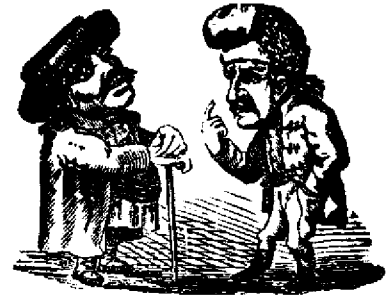
Vinuri:

De pe valea infratirei, — fórte slabu.
Lacrim'a Romanului, — din dealulu lui Jancu.
Muscat-elu-pe romani dela 48.

Liqueru:

„Jaj de fáj“ — de alui *Péchy*.
A-maru-si-chinu — de Bud'a-Pest'a.
NB. Sub tóta decurgerea prandiului bandile
„Trompet'a de Carpati“ si „Angyal Bandi“ unгурescu
voru esecutá si cantá melodii nátionale.

TAND'A SI MAND'A.

T. Ghici frate Mando, cari sunt astadi eroii cei mai mari
in Europ'a?

M. Dapoi cine, déca nu Bucurestii.

T. Nici vórba.

M. Dara cine?

T. Ministri unгурesci, ca-ci nu-si depunu cu una cu doua
portofoliurile.

T. Vedi frate, acuma sciu eu de ce au intaritu *Thiers*
cu *Favre* Parisulu nainte de capitulare asiá de puternicu!

M. De ce?

T. Ca se aibe ei ce sparge acuma. . .

T. Brasiovenii totusi sunt omni inticlepti si mari poli-
tici.

M. De unde deduci tu ast'a?

T. De acolo, cá-ei numai ei aflara medilócele de in-
fratire cu magiarii.

M. Si cari sunt medilócele acelca?

T. *Vinulu* cu *Borsecu* si *Sampagniu*.

M. Magiarii sunt dara acum'a frati cu romanii?

T. In tóte pericurile, cá-ei afora de ele nu au lipsa,
de fratietaea romanului.

T. Scii care e rugatiunca de tóte dilele a studentiloru
romani dela gimnasiulu oradanu?

M. Care?

T. Dómne indurate spre noi si ne scapa de *jesuiti*, *fariseii*
si *plutofii* acesti'a.

T. Spune-mi frate pentru ce se lupta acuma *Macu-Machon*?

M. Pentru ca se spole rusínca ce a patit'o la Sedanu.

T. Si-apoi cum va spalá elu rusínca aceia?

M. Cu sangele frantúnescu.

AVUNCIURI.

S'au scornitu nesce flécuri prin Ardealu, cumca voini-
culu Brasiovilui — *Lengeru*, va scóte cátu de curendu la
lumina unu diurnalu *ugyan echt nationalu* sub protectiunca
lui Badea *Andrásy*.

Contele R . . . y va serié o brosiura despre torturele
cele mai noue.

Caletorindu si in anulu acest'a celebrulu artistu romanu
Pascali cu compani'a s'a teatrulu in partile Ardealulu si
Banatululu, si audíndu despre infratirea Brasioveniloru, numai
de cátu a si compusu in onórea loru un'a piesa intitulata:

„Betia din Brasiovu.“

Comedia de risu in mai multe despartimente, cu cantece si
chiuituri romane si hotentote.

La representarea piesei acesteia si-a angagiatu si pe voini-
culu *Lengeru*, care va cantá urmatórea strofa:

De candu lumea m'a facutu

Frati ca unguri n'am' vedíutu;

Haidati dar' cu bucria,

Se benu a nóstra fratia.

Dupa aceste se face cá nu póte stá pe petióre si strigandu
unu „*Eljen*“ poganu — cade sub mésa intre aplausele pudli-
cului adunatu.

DEMOLIREA UNUI EDIFICIU MUCEDU DIN CARANSEBESIU.

Draguti'a: Vai hotiloru! dar' ce-mi spargeti cas'a, pôte că voiti se me lasati cu babele aceste pe strada?! . . .

Unu zidariu: Taci Dragutia, vedi că si asiã a fostu pré mucedã, potea usioru sã se derime, si te-ar fi ucisu dõra cu babe-ti cu totu; mangae-te inse, că ti-vomu zidi noi alt'a mai frumõsa de ti-va fi fala se privesci la ea.

O baba: Afurisescei sante parinte!

Draguti'a: Sã sciti dar' hotiloru, că pentru tõta pétr'a, carea o rumpeti d'in edificiuu meu ve-ti portã o suma mare de pecate! . . .

Alti zidari: D'apoi lasa Dragutia se le mai portamu si noi, că voi si asiã aveti pré multe, câtu nu le mai poteti portã . . .

TRÉNC'A SÌ FLÉNC'A.

T. Cétitu-ai soro fléncu in „Gur'a Satulu” despre minunea din Aradu?

F. Despre care minune?

T. Despre minunea, cumca santulu bemescu Nepomuk a vorbitu într'o nópte cu bocterii romanese.

F. Ce spunii soro? santulu boemu inea a potutu invetiã limb'a romanesea, pe candu uele cocõne romane din Aradu si acuma numai unguresce bleacatesen.

T. Cându a salutatu juratielulu *Munteanu* la Aradulu neu pe *Ormosiu* in numele romaniloru de acolo, seii soro pe car' romani i-a întielesu?

F. Pe cari?

T. Pe bucataresele, birisii si purcarii, cari s'or fi mai aflatu prin Aradulu nou, că-ci eu afora de dlu cuventatoriu nu cam' mai sciu romani pe acolo.

F. Bine dñci soruico, apoi vedi draga, tõta societatea si-are reprezentantele seu. . . .

Intrebari cu raspunsuri.

Cându poti vedé si pre cocõnele nõstre vre-o data bagandu pita 'n coptoriu?

Cându sciu că o-se le vina vre-unu petitoriu.

Cându suntu damele preste di mai ocupate?

De cându se scõla, pãn' la amédi — cu toaleta. —

Meliti'a Redactiunei.

Dñi A. O. in Zsibo. Versurile Dñale nu le putem folosi pentru fõia nõstra, cã anecdota e una ce silitu si scõsa din capulu Dñale, fora de nici o valõre.

Frãtelu S. drotariu in Lug. Ti-am primita sirurile si m'am bucuratu fõte; vediu că faci progresu in studiulu caractereloru. Cãtu despre szolgãbirãnu teu lasãtu sermanulu in pace se-si fiãrba in santu seu dobitoiescu, cã si asiã Dñicu seic cãtu i-va tiene domni'a.

Dñi V. in Pesce. Am primitu epistõla cu manuscrisele, vom rãntã dñu nu' pôte estrãge ceva din ele.

Dñi L. in Pesce. Frãtelu *hãtu vede* in numãrulu citõria de si-gura. Ne rogãm si de dñele, Multãmãta!

Wilmers Blodache. — Lugosiu. Grisse die ganz. Kompagnie.